

at forfægte ethvert af vort eget partis væsentligste synspunkter i enhver sag over hele det politiske felt og derimod arbejde os frem til en nettoliste over velovervejede forslag af en så principiel og afgørende karakter, at de skal kunne stå deres prøve over for et særdeles aktivt flertal i befolkningen, og det skal også gerne være et resultat, der kan klare et halvt hundrede års brug.

Lad mig derfor give nogle skitser af de socialdemokratiske overvejelser vedrørende de forudsatte afklaringer. For det første ønsker vi at fastholde grundloven som det helt afgørende fundament for det danske demokratis udøvelse. Det betyder naturligvis et rungende nej til a- og b-bestemmelser og følgelig også til bestemmelser, som måtte gøre en sådan opdeling nødvendig. Vi ønsker ikke detailreguleringer i grundloven. Grundloven er et helt afgørende fundament, og her vil jeg i øvrigt henvise til mit ordførerindlæg under debatten i april 1995.

Vi ønsker i Socialdemokratiet at fastholde Folketingets placering i den hidtidige danske forfatningstradition som den helt afgørende bærer af folkestyret – den afgørende del af statsmagten for nu at give en spids kommentar til diskussion om tredelingen. Folketinget er suverænen i den danske grundlov. Det er der ingen som helst tvivl om, og det bør der heller ikke være efter eventuelle ændringer.

Vi hylder ideen om det repræsentative demokrati med de klare grænser, som grundloven også fastsætter. Folket skal have den direkte afgørelse gennem folkeafstemninger, når der er tale om ændringer i demokratiets rækkevidde, det være sig ved suverænitetstafgivelser eller ændringer i valgets alderen.

Vi ønsker domstolenes selvstændighed af forvaltningen fastholdt og yderligere understreget i den almindelige lovgivning. Folketinget er ved at forberede om domstolenes styrelse. Vi så gerne, at det blev fastslået – udelukkende af principielle og altså ikke af aktuelle grunde – at domstolenes afgørelser er ukrænkelige også fra lovgivningsmagtens side.

Vi medvirker meget gerne til fordomsfri drøftelser af, hvordan det danske demokratis funktion til stadighed og på den bedst mulige måde kan matche den internationale og især den europæiske udvikling. Vi vil også gerne være med til at forfægte naturens rettigheder, der jo i yderste konsekvens også er den mest fundamentale menneskerettighed, nemlig retten til at leve.

Vi vil gerne se på menneskerettighedernes definition og stilling i relation til grundloven, herunder overveje afvejningsprincipperne mellem de ifølge deres natur ultimative rettigheder. Endelig kan vi inspirere til en længere opremsning af forhold, der mere har karakter af moderniseringer, og det tror jeg er det mindst kontroversielle.

Jeg håber, at jeg hermed på Socialdemokratiets vegne har redegjort for, hvordan man efter vores mening kan forberede at nedsætte en grundlovskommission engang ad åre. Jeg håber, vi har givet debatten et yderligere skub fremad, og jeg ser frem til, at vi finder nye lejligheder til at uddybe debatten – også gerne uden for denne sal, der dog med rette danner rammen om de afgørende debatter om emnet.

Afslutningsvis vil jeg sige, som det også blev nævnt en del gange for 2 år siden, at Danmark bliver ikke nødvendigvis et helt andet land at leve i for danskerne, selv om vi vedtager at ændre et og andet i grundloven. Det har vi de daglige politiske beslutninger til herinde, og det skal vi vide, så vi ikke bilder befolkningen noget andet ind. Vi skal gå den direkte vej i den almindelige lovgivning. Det skal befolkningen nok få øje på og forholde sig til, og det håber jeg vi kan blive ved med, også med en meget god grundlov som et godt fundament.

Birthe Rønn Hornbech (V):

SF's forslag er jo næsten identisk med et forslag, vi drøftede for et par år siden, men det er fortsat væsentlige og relevante områder, der er sat på dagsordenen.

Det er fortsat Venstres opfattelse, at mange af de mangler og dårligheder, som SF finder ved den nuværende grundlov, ikke så meget skyldes grundlovens udformning som Folketingets misrøgt af vor forfatning, ligesom vi på en lang række områder kunne opnå det, som SF ønsker, ved almindelig lovgivning, hvis der ellers måtte være flertal for det.

Vi er jo på alle måder, som også fru Pia Gjellerup sagde, de suveræne. Det er Folketinget, der bestemmer, og vi er dermed også selv herre over at udfylde vores forfatning til større gavn for borgerne, end vi gør det i dag.

Jeg vil denne gang kort gennemgå de enkelte punkter i beslutningsforslaget. Det er noget helt naturligt, at man nævner menneskerettighederne. Det vil utvivlsomt blive et område, når vi engang får nedsat en kommission. Men det gælder jo, at en grundlovsbestemmelse om en